A Critical Examination of Plato's Ideas on Imitation and Inspiration in Literature

Kamani Jayasekera

ප්ලේටෝ ක්‍රි. පූ. පස්වන ශත වර්ෂයේ ග්‍රීසියෙහි වාසය කළ දාර්ශනිකයෙකි. ඔහු එකල පැවති සමාජයීය හා දේශපාලනික වාතාවරණය කෙරෙහි දැඩි ලෙස කලකිරී සිටියේ ය. මුළු ජීවිතය ම 'යථාර්ථය' වෙත ළඟා වීමෙහි ප්‍රයත්නයක නියැලුණු ඔහු පවතින අගයන් කෙරෙහි විකල්පයක් ඉදිරිපත් කිරීමට උත්සාහ දැරීය. ඔහුගේ මෙම ව්‍යායාමය නූතන අප වෙත ලැබී ඇත්තේ දර්ශනය ප්‍රායෝගික ලෙස මෙහෙනි කරමින් ගත කළ වසර පණහක පමණ කාලයක් අතරතුර ඔහු විසින් රචිත ලේඛනවල ශේෂයක් මාර්ගයෙනි. ඔහුගේ රචනා ඔහුගේ ජීවිතයෙහි හා මානසික වර්ධනයෙහි විවිධ අවස්ථා පිළිබිඹු කළ අතර ඒවා 'සංවාද' ආකෘතියක් මඟින් ඉදිරිපත් කර ඇත. බොහෝ විට ඒ සංවාදයකින් විමසනු ලබන්නේ එක් සුවිශේෂ වූ මාතෘකාවක් වුවත් වෙනත් අදහස් ද එම රචනාව ආශ්‍රයෙන් ම සමහර අවස්ථාවල දී විමසනු ලැබේ. ප්ලේටෝ විසින් රචනා කර, වර්තමානය වෙත ළඟා වූ කෘති අතර 'සාහිත්‍යය' වෙනුවෙන් වෙන් වූවක් නැත. එහෙත් ඔහුගේ සංවාද කිහිපයක් ඇසුරින් ඔහු සාහිත්‍යය පිළිබඳ දරූ මත පිළිබඳ ව විග්‍රහයක යෙදිය හැක. යථාර්ථය වෙත ළඟා වීමේ දී සාහිත්‍යය මඟින් ඇතිවන බලපෑම් මත ඔහුගේ නිගමනයන් පාදක වී ඇත. මෙම විමසුමෙන් කෙරෙන්නේ සාහිත්‍යකරුවන්ගේ දැනීම ඔහුගේ නිර්මාණ කෙරෙහි බලපාන ආකාරය පිළිබඳ ව ඔහු දරූ මත විමසුමට ලක් කිරීමයි. නිර්මාණකරණයේ දී 'අනුකරණය' හා 'ආවේශය' යන දෙවැදෑරුම් කාරණා පිළිබඳ ව

© **Prof. Kamani Jayasekera**

සංස්. ආචාර්ය පූජ්‍ය මීගුරේ ගුණානන්ද හිමි, මහාචාර්ය [illegible], මහාචාර්ය සුසන්ත මහෙලප්පත, ප්‍රියංකර රත්නායක
මානවශාස්ත්‍ර පීඨ ශාස්ත්‍රීය සංග්‍රහය, 18 කලාපය, 2012/13, මානවශාස්ත්‍ර පීඨය, කැලණිය විශ්වවිද්‍යාලය